Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri externe

2024/0000(INI)

15.10.2024

PROIECT DE RAPORT

referitor la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune - raportul anual pe 2024
(2024/0000(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: David McAllister

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....15

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune - raportul anual pe 2024
(2024/0000(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolele 14, 16, 21, 24, 36 și 41,

– având în vedere Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii[1],

– având în vedere raportul din 20 iunie 2024 al Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) intitulat „Raportul privind politica externă și de securitate comună – prioritățile noastre în 2024”,

– având în vedere „Busola strategică pentru securitate și apărare – Pentru o Uniune Europeană care își protejează cetățenii, valorile și interesele și contribuie la pacea și securitatea internaționale”, confirmată de Consiliul European la 21 martie 2022,

– având în vedere concluziile Consiliului European din 22 martie 2024, din 18 aprilie 2024, precum și din 27 iunie 2024,

– având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Externe din 18 martie, 22 aprilie, 24 mai, 24 iunie și 22 iulie,

– având în vedere Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528[2],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0000/2024),

A. întrucât ritmul schimbărilor geopolitice este dramatic, actorii autocratici lucrând individual și în acțiuni concertate pentru a submina ordinea internațională bazată pe norme și organizațiile sale multilaterale; întrucât conflictele proliferează, iar utilizarea forței este tot mai normalizată ca mijloc de a urmări obiective politice atât de către state, cât și de către actori nestatali;

B. întrucât contextul geopolitic în care UE operează a accentuat nevoia unei acțiuni mai

[1] JO L 433I, 22.12.2020, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
[2] JO L 102, 24.3.2021, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/2024-03-18.

ambițioase, credibile și unificate a UE pe scena mondială și a evidențiat necesitatea ca statele membre să demonstreze voința politică necesară de a redefini politica externă și de securitate comună (PESC) într-o politică a UE de sine stătătoare; întrucât, în acțiunea sa externă, UE ar trebui să fie ghidată de valorile și principiile consacrate la articolul 2, la articolul 3 alineatul (5) și la articolul 21 din TUE, care au inspirat crearea, dezvoltarea și extinderea UE; întrucât UE ar trebui să susțină în mod corespunzător libertatea și standardele democratice la nivel mondial, precum și universalitatea drepturilor omului;

C. întrucât acest raport evaluează mai întâi raportul anual privind PESC al VP/ÎR și îl completează ulterior cu pozițiile Parlamentului privind obiectivele PESC în 2025; întrucât, astfel, raportul analizează în special (1) consecințele globale ale războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, (2) conflictul și pacea în Orientul Mijlociu, (3) cooperarea cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune și (4) vizibilitatea generală a acțiunii UE în străinătate; întrucât poziția prospectivă a Parlamentului în domeniul PESC este, în cele din urmă, subliniată de cerințele-cheie privind următorul cadru financiar multianual (CFM) și controlul parlamentar asupra CFM;

D. întrucât, în domeniul PESC, Parlamentul European exercită funcțiile de control politic și de consultare; întrucât exercită funcția bugetară pentru acest domeniu de politică împreună cu Consiliul, cu excepția cazurilor în care Consiliul decide în unanimitate că cheltuielile incumbă statelor membre; întrucât Parlamentul European trebuie să își exercite pe deplin toate competențele pentru a spori legitimitatea democratică a PESC; întrucât celelalte instituții trebuie să își adapteze în consecință cooperarea cu Parlamentul European,

I. Raportul anual pe 2024 al VP/ÎR

1. ia act de faptul că raportul a fost prezentat Parlamentului European la 20 iunie 2024; reamintește că raportul ar trebui să aibă un caracter prospectiv; comentează în continuare mai multe evoluții subliniate de VP/ÎR în raportul său;

2. salută în special:

   - finalizarea cu succes a procesului de examinare analitică pentru Albania la sfârșitul anului 2023; își reiterează apelul de a începe fără întârziere următoarea etapă a negocierilor; subliniază necesitatea de a intensifica în continuare reformele pentru a aborda deficiențele care persistă în ceea ce privește „elementele fundamentale”;

   - deschiderea negocierilor de aderare cu Bosnia și Herțegovina; încurajează autoritățile să ia toate măsurile relevante prevăzute în recomandarea Comisiei din 12 octombrie 2022; regretă retorica incendiară recurentă și legile și politicile secesioniste ale conducerii entității „Republica Srpska” și reamintește, în acest context, importanța prezenței vizibile a EUFOR Althea;

   - progresele înregistrate în dialogul Belgrad-Priștina, în special în domeniul libertății de circulație și al energiei; regretă lipsa progreselor în ceea ce privește punerea în aplicare a căii către normalizare și solicită să se depună eforturi și să se mobilizeze resurse în vederea normalizării relațiilor și a dezvoltării dialogului facilitat de UE;

- progresele înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de referință intermediare pentru capitolele 23 și 24 din *acquis*-ul UE; încurajează țara să continue să înregistreze progrese și să pună în aplicare rapid reformele legate de UE;

- finalizarea cu succes a procesului de examinare analitică pentru Macedonia de Nord la sfârșitul anului 2023; solicită să se înceapă fără întârziere următoarea etapă a negocierilor; invită guvernul Macedoniei de Nord să colaboreze în mod constructiv cu țările învecinate pentru a elimina obstacolele rămase în calea negocierilor de aderare;

- reluarea cu succes a dialogului PESC dintre UE și partenerii săi din Balcanii de Vest și importanța acestor parteneriate pentru pace și securitate; reamintește că extinderea UE este o investiție geostrategică, care necesită un angajament atât din partea UE, cât și din partea țărilor implicate în procesul de aderare; reamintește, în acest context, că sunt necesare în continuare reforme în ceea ce privește statul de drept, drepturile fundamentale și administrația publică, precum și alinierea la PESC, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile;

- decizia de începere a negocierilor de aderare cu Ucraina și cu Republica Moldova; salută faptul că rata de aliniere a Moldovei la PESC a crescut substanțial de la 54 % în 2022 la 86 % în 2024; solicită accelerarea procesului de examinare analitică și organizarea în timp util a conferințelor interguvernamentale ulterioare;

- încercările în curs ale Armeniei și Azerbaidjanului de a-și normaliza relațiile; le încurajează să semneze fără întârziere un acord de pace cuprinzător;

3. condamnă în special:

- războiul continuu de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și atacurile din ce în ce mai intense ale Rusiei împotriva țintelor civile și a infrastructurii civile din Ucraina; solicită Rusiei și forțelor aflate în sfera sa de influență să înceteze orice acțiune militară și solicită conducerii ruse să își retragă imediat și necondiționat trupele din Ucraina și din orice altă țară al cărei teritoriu sau părți ale acestuia le ocupă în mod ilegal;

- rolul regimului nelegitim al lui Aleksandr Lukașenko în cedarea efectivă a suveranității naționale Kremlinului pentru a-și menține controlul asupra Belarusului;

- intensificarea activităților răuvoitoare, a ingerințelor și a războiului hibrid desfășurate de Federația Rusă, de instituțiile și de acoliții săi în subminarea și compromiterea stabilității democratice și a suveranității Republicii Moldova;

- atacurile teroriste brutale și fără discriminare comise de Hamas în Israel la 7 octombrie 2023, care au declanșat un conflict în Gaza care are un efect disproporționat asupra civililor și au cauzat o situație umanitară catastrofală;

- nerespectarea persistentă de către Iran a obligațiilor care îi revin în materie de garanții juridice în temeiul Planului comun de acțiune cuprinzător (JCPOA) și

extinderea programului său nuclear dincolo de orice justificare civilă credibilă;

- detenția ilegală a unor cetățeni europeni în Iran; îndeamnă VP/ÎR să facă tot posibilul pentru a-i elibera pe acești cetățeni și a pune capăt practicii diplomației iraniene a ostaticilor;

- recenta adoptare a legii privind „promovarea virtuții și prevenirea viciului” în Afganistan, precum și încălcarea sistematică a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special interpretarea extremă a Șariei, care elimină femeile din viața publică, le interzice să lucreze, le împiedică accesul la asistență medicală, dacă nu sunt însoțite de o rudă masculină, și la educație, dincolo de clasa a șasea; solicită autorităților de facto din Afganistan să elimine toate restricțiile bazate pe gen îndreptate împotriva femeilor și subliniază că aceasta trebuie să fie o condiție esențială pentru orice colaborare a comunității internaționale cu talibanii; insistă asupra menținerii unui angajament strict și condiționat față de talibani, pe baza celor cinci criterii de referință stabilite de Consiliu pentru colaborarea cu autoritățile de facto și prin tragerea la răspundere a autorilor acestor încălcări grave ale drepturilor fetelor și femeilor, inclusiv prin măsuri restrictive;

- extinderea și intensitatea din ce în ce mai mare a operațiunilor navelor și aeronavelor guvernului chinez care îi intimidează pe vecinii Chinei; denunță sistemul de muncă forțată impus de guvern și crimele împotriva umanității comise de China în Xinjiang;

- decizia regimurilor militare din centrul regiunii Sahel, și anume din Burkina Faso, Mali și Niger, de a părăsi Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest (ECOWAS), împingând astfel ECOWAS într-o criză politică profundă; ia act de închiderea de facto a Misiunii Uniunii Europene de consolidare a capacităților în Niger (EUCAP Sahel Niger) și de nereînnoirea Misiunii Uniunii Europene de instruire în Mali (EUTM);

- regimul autoritar condus de Daniel Ortega și Rosario Murillo, care subminează în mod sistematic structurile democratice din Nicaragua; reamintește că regimul din Nicaragua menține legături strânse cu alte autocrații, cum ar fi cele din Iran, Venezuela și Cuba; condamnă în termenii cei mai fermi încălcările sistematice ale drepturilor omului și abuzurile sistematice comise de regimul cubanez; condamnă cu fermitate și respinge pe deplin frauda electorală orchestrată de regimul din Venezuela și solicită guvernului Maduro să înceteze politica sa de represiune și atacurile împotriva societății civile și a opoziției;

4. este de acord cu:

- necesitatea de a îmbunătăți relațiile cu Turcia; salută dezamorsarea parțială a tensiunilor din estul Mării Mediterane și din Marea Egee; își reiterează preocuparea cu privire la faptul că politica externă a Turciei continuă să contravină priorităților UE în cadrul PESC;

- necesitatea urgentă ca UE și guvernul turc să avanseze în direcția unui proces de reflecție reciprocă care să conducă la un parteneriat reciproc avantajos, mai dinamic și mai strategic, având în vedere rolul esențial jucat de Turcia în regiune și

importanța sa ca aliat membru al NATO;

- faptul că Turcia depune eforturi inadecvate în ceea ce privește alinierea la PESC a UE, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile și combaterea eludării sancțiunilor, precum și necesitatea ca Turcia să coopereze îndeaproape cu trimisul UE pentru sancțiuni; regretă caracterul inacceptabil al solidarității și sprijinului pe care Președintele Turciei l-a acordat public organizației teroriste Hamas;

- apelul adresat Turciei de a încerca o abordare constructivă, și nu asertivă sau agresivă, în vecinătatea sa;

- faptul că legea privind „transparența influenței străine”, legea privind „valorile familiale și protecția minorilor”, precum și modificările aduse Codului electoral din Georgia sunt incompatibile cu valorile și principiile democratice ale UE; reamintește că cererea Georgiei de aderare la UE va fi evaluată pe baza propriilor merite și a succesului țării în îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga pentru aderarea la UE;

- preocuparea față de presiunea rusă și chineză exercitată în Asia Centrală; subliniază necesitatea de a intensifica prezența UE în Asia Centrală ca răspuns; subliniază interesul UE de a intensifica relațiile economice și legăturile politice cu țările din Asia Centrală, în parte pentru a combate eludarea sancțiunilor împotriva Rusiei și Belarusului;

- faptul că regiunea arctică are o importanță geostrategică în ceea ce privește extinderea posibilelor rute maritime, accesul la resursele naturale, conservarea climei, revendicările teritoriale, printre altele din cauza extinderii militare a Rusiei în Nordul îndepărtat, precum și libertatea și siguranța navigației;

II. Obiectivele PESC în 2025

5. identifică, în secțiunea următoare, obiectivele PESC ale Parlamentului în 2025, completând astfel opiniile exprimate în raportul anual privind PESC al VP/ÎR;

Abordarea consecințelor la nivel mondial ale războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei

6. observă că răspunsul UE la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei este urmărit îndeaproape de actori autocrați din întreaga lume și va avea o influență decisivă în influențarea comportamentului lor pe scena internațională;

7. invită Ucraina să își continue progresele în direcția aderării la UE utilizând toate resursele care i-au fost puse la dispoziție în cadrul Mecanismului pentru Ucraina și să asigure implicarea semnificativă a societății sale civile în etapele de punere în aplicare și monitorizare a acestuia;

8. solicită UE și statelor sale membre să ofere asistență umanitară, sprijin militar, ajutor economic și financiar și sprijin politic în orice mod posibil până la victoria Ucrainei, pentru a pune capăt în cele din urmă războiului de agresiune al Rusiei și a permite Ucrainei să își elibereze întreaga populație și să restabilească controlul deplin în

interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional; subliniază, în special, necesitatea urgentă de a oferi Ucrainei capacități sporite de apărare antiaeriană pentru a-și apăra infrastructura energetică critică înainte de iarna următoare; invită statele membre să ridice imediat restricțiile privind utilizarea sistemelor de arme occidentale livrate Ucrainei împotriva țintelor militare legitime de pe teritoriul Rusiei;

9. solicită UE și statelor membre să consolideze eficacitatea celor 14 pachete de sancțiuni adoptate până în prezent și să adopte altele noi de îndată ce va fi necesar; solicită o cooperare eficace cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune din întreaga lume pentru a spori presiunea asupra Rusiei;

10. sprijină fără ezitare planul de pace în 10 puncte prezentat de Președintele Ucrainei, Zelenski, și reamintește că orice inițiativă menită să pună capăt războiului de agresiune al Rusiei trebuie să se bazeze pe contribuțiile furnizate de Ucraina și, în cele din urmă, să fie acceptată de poporul ucrainean;

11. reamintește că Ucraina, fiind victima unei agresiuni, are dreptul legitim de autoapărare, în conformitate cu articolul 51 din Carta ONU; invită VP/ÎR, Comisia, Consiliul și statele membre în cauză să permită contramăsuri eficace din partea Ucrainei împotriva Rusiei; reamintește că Rusia a încălcat dreptul internațional și că confiscarea integrală a activelor rusești înghețate este un pas adecvat în direcția aplicării obligației Rusiei de a respecta dreptul internațional și de a despăgubi Ucraina și alte părți vătămate pentru pierderile cauzate de războiul de agresiune al Rusiei;

12. subliniază necesitatea urgentă ca UE și statele sale membre să facă presiuni pentru crearea unui tribunal internațional special pentru urmărirea penală a crimei de agresiune împotriva Ucrainei comise de conducerea politică și militară a Federației Ruse și de aliații săi;

13. felicită Comisia pentru propunerea de a institui Mecanismul de cooperare în materie de împrumuturi pentru Ucraina, cu o valoare estimată de 35 de miliarde EUR; ea răspunde solicitării Parlamentului și are la bază decizia Consiliului de a direcționa veniturile extraordinare provenite din activele statului rus imobilizate către Fondul de asistență pentru Ucraina și Mecanismul pentru Ucraina, precum și decizia G7 de a oferi Ucrainei un împrumut de 50 de miliarde USD garantat prin active ale statului rus imobilizate;

14. reamintește faptul că securitatea Republicii Moldova este indisolubil legată de securitatea Ucrainei și consideră că Republica Moldova este a doua linie de apărare a modului de viață european; consideră că aderarea Ucrainei și a Moldovei la UE ar fi o investiție geostrategică într-o Europă unită și puternică; încurajează VP/ÎR să consolideze parteneriatul PESC cu Ucraina și Moldova prin măsuri concrete și, în special, prin măsuri care să asigure inviolabilitatea frontierelor de stat ale ambelor țări și între acestea;

Soluționarea conflictelor și sprijinirea păcii în Orientul Mijlociu

15. afirmă dreptul Israelului de a se apăra, astfel cum este consacrat și limitat de dreptul internațional; solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor ostaticilor și, ulterior, încetarea iminentă și permanentă a focului pentru a aborda riscul foametei în masă și al izbucnirii unei epidemii sanitare în Gaza; reamintește că Israelul are, de

asemenea, obligația de a proteja populația civilă și că operațiunile militare trebuie să fie proporționale și conforme cu dreptul internațional umanitar;

16. își reiterează sprijinul ferm pentru o soluție negociată bazată pe coexistența a două state, pe baza frontierelor din 1967, cu două state suverane și democratice ca vecini pașnici și cu capitala comună la Ierusalim; condamnă accelerarea colonizării israeliene ilegale a teritoriilor palestiniene, ce constituie o încălcare a dreptului internațional; își exprimă îngrijorarea cu privire la intensificarea violențelor comise de forțele israeliene și de coloniștii extremiști din Cisiordania și Ierusalimul de Est; își exprimă sprijinul pentru planul de pace în trei etape al Președintelui SUA, Biden, și regretă lipsa de voință a ambelor părți de a asigura punerea sa în aplicare; regretă, de asemenea, că ultimele runde de negocieri de pace nu au avut niciun rezultat tangibil;

17. își exprimă îngrijorarea cu privire la tensiunile tot mai mari din Orientul Mijlociu și la rolul destabilizator pe care îl joacă regimul iranian și rețeaua sa de actori nestatali în regiune; îndeamnă toate părțile să dea dovadă de reținere maximă, să se angajeze să detensioneze situația și să se abțină de la orice nouă escaladare, deoarece un conflict regional trebuie evitat cu orice preț; invită VP/ÎR și statele membre să își continue și să își intensifice eforturile diplomatice cu partenerii internaționali, inclusiv cu țările din Golf, pentru a încuraja detensionarea urgentă și dialogul semnificativ;

18. salută decizia UE de a reînnoi sancțiunile împotriva Iranului până în iulie 2025, inclusiv prin sancționarea producției Iranului de drone și rachete și a furnizării acestora către Rusia și în regiunea Orientului Mijlociu extinsă; subliniază că opțiunile de sancționare care nu au fost încă epuizate includ o abordare mult mai restrictivă a transferurilor de tehnologie prin exporturile de produse care nu sunt clasificate drept „produse cu dublă utilizare”; reamintește că Parlamentul European a solicitat ca Hezbollah și Corpul Gardienilor Revoluției Islamice Iraniene (IRGC) să fie adăugate pe lista UE a organizațiilor teroriste;

19. subliniază legăturile puternice dintre Iran și IRGC, interpușii săi, cum ar fi Houthi, milițiile irakiene și siriene și organizațiile de pe lista UE a teroriștilor, și anume Hamas și aripa militară a Hezbollah; invită Consiliul și VP/ÎR să adauge Hezbollah în întregime pe lista UE a organizațiilor teroriste; regretă atacurile Hezbollah împotriva Israelului, care au dus la o invazie israeliană în Liban; este profund îngrijorat de situația din Liban și reamintește necesitatea încetării ostilităților cât mai curând posibil pentru a crea premisele pentru o soluție diplomatică de-a lungul Liniei albastre, în conformitate cu Rezoluția 1701 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, ca singura cale de dezamorsare a tensiunilor și de stabilizare a frontierei dintre Israel și Liban într-un mod durabil;

20. împărtășește obiectivul de a împiedica Iranul să achiziționeze arme nucleare cu orice preț; subliniază, cu toate acestea, faptul că regimul de la Teheran a respins în mod clar o relansare a JCPOA și, în același timp, și-a mărit capacitatea de a produce arme nucleare; regretă faptul că, în prezent, nu există nicio strategie pentru a convinge Iranul să se abțină de la construirea capacității nucleare militare și nici un plan de acțiune pentru cazul în care Iranul depășește pragul nuclear; invită VP/ÎR să prezinte o strategie revizuită față de Iran;

21. subliniază că UE trebuie să își sporească prezența efectivă în regiune, prin toate mijloacele de care dispune, și invită VP/ÎR să facă din aceasta o prioritate pentru mandatul său și pentru viitorul CFM;

Stimularea cooperării cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune

22. subliniază că lumea devine din ce în ce mai multipolară și mai puțin multilaterală; subliniază că forumurile multilaterale, printre care în special Națiunile Unite și agențiile sale, ar trebui să fie considerate formatul de cooperare ales de UE; își exprimă îngrijorarea, în acest sens, cu privire la relevanța tot mai mare a formatelor exclusive de cooperare, care se angajează într-o concurență din ce în ce mai mare; observă, în același timp, că instituțiile și normele internaționale sunt din ce în ce mai instrumentalizate; subliniază că această tendință plasează UE într-o poziție delicată, ce echilibrează necesitatea de a face apel la o concepție largă și care promovează includerea în ceea ce privește multilateralismul, acordând totodată prioritate cooperării cu anumiți parteneri care împărtășesc aceeași viziune;

23. subliniază, în acest sens, că contextul geopolitic în care funcționează UE rămâne marcat de o incertitudine radicală și de o trecere de la cooperare la concurență; observă cu îngrijorare modul în care toate tipurile de interacțiune sunt folosite ca armă și constată că această tendință afectează cooperarea internațională într-un moment în care tranzițiile la nivel mondial trebuie accelerate pentru a aborda în mod eficace provocările globale; reamintește că UE nu își poate permite să se închidă în sine și trebuie să rămână deschisă și angajată pe scena mondială;

24. reamintește importanța unui parteneriat puternic și constructiv cu Regatul Unit; salută impulsul reînnoit din partea noului guvern al Regatului Unit de a reflecta împreună cu UE asupra posibilităților de consolidare a cooperării în materie de politică externă și securitate, ceea ce ar aduce o valoare adăugată atât pentru UE, cât și pentru Regatul Unit; solicită ca Parlamentul să fie implicat și informat în mod corespunzător în astfel de reflecții;

25. reamintește că relația transatlantică rămâne cea mai importantă și strategică relație pentru UE și statele sale membre, lucru subliniat de unitatea și forța parteneriatului demonstrate în urma invadării Ucrainei de către Rusia; subliniază că o relație transatlantică puternică rămâne indispensabilă pentru securitatea partenerilor de ambele părți ale Atlanticului; invită Comisia să promoveze legături mai strânse cu parteneri-cheie atât din SUA, cât și din Canada, pentru a contracara provocările la nivel mondial care ne afectează valorile, interesele, securitatea și prosperitatea comune;

26. salută relațiile strânse cu țările vest-europene din afara UE și, în special, cooperarea excelentă în anumite domenii ale acțiunii externe a UE; îndeamnă Comisia să modernizeze și să aprofundeze relațiile bilaterale dintre UE și Elveția; subliniază importanța promovării unor relații și mai strânse cu Norvegia; solicită semnarea rapidă a Acordului de asociere dintre UE și Andorra și San Marino;

27. reiterează faptul că o regiune indo-pacifică pașnică, stabilă și bazată pe norme este un interes european vital; încurajează, în acest scop, legături mai strânse în materie de politică externă, securitate și apărare cu parteneri din regiune care împărtășesc aceeași viziune, în conformitate cu strategia UE pentru cooperare în regiunea indo-pacifică;

încurajează VP/ÎR să promoveze vizibilitatea și efectele acțiunii externe a UE împreună cu partenerii noștri din regiunea indo-pacifică, în special Australia, Noua Zeelandă, Coreea de Sud și Japonia;

28. reamintește, în acest context, parteneriatul profund și cuprinzător pe care îl are UE cu Japonia, care ar trebui să servească drept model pentru un parteneriat bilateral fructuos care să permită elaborarea eficientă a politicilor în contexte multilaterale; ia act de faptul că UE și Japonia sărbătoresc 50 de ani de relații diplomatice în 2024 și subliniază cu fermitate interesul UE pentru aprofundarea și extinderea bilaterală a acestui parteneriat în următorii 50 de ani; recunoaște rolul fundamental al Acordului de parteneriat economic UE-Japonia și al Acordului de parteneriat strategic (APS) UE-Japonia în relația lor într-o perioadă de tulburări geopolitice; încurajează ambele părți să demonstreze voința politică necesară de a ratifica APS, în special statele membre ale UE care nu au făcut încă acest lucru;

29. consideră că ascensiunea Chinei rămâne una dintre principalele provocări geopolitice ale secolului 21 și necesită un răspuns multidimensional prin care UE își menține relația cu China în ce privește o serie de aspecte-cheie; invită VP/ÎR și statele membre să mențină angajamentul diplomatic, sporind în același timp asertivitatea UE față de China, pentru ca aceasta să își asume responsabilitatea în calitate de membru permanent al Consiliului de Securitate al ONU;

30. reiterează faptul că Taiwanul este un partener esențial al UE și un aliat democratic în regiunea indo-pacifică; recunoaște importanța Taiwanului în securizarea lanțurilor de aprovizionare globale, în special în sectorul înaltei tehnologii, și îndeamnă UE și statele sale membre să se angajeze într-o cooperare mai strânsă cu Taiwanul; solicită UE și statelor sale membre să se asigure, printr-o atenționare clară și consecventă, că orice încercare de a schimba unilateral statu-quoul din Strâmtoarea Taiwan, în special prin forță sau constrângere, nu poate fi acceptată și va avea costuri ridicate; subliniază că revendicările teritoriale ale Chinei nu au niciun temei în dreptul internațional; denunță, de asemenea, blocarea de către China a participării Taiwanului la organizațiile multilaterale; invită Comisia și statele membre să sprijine participarea semnificativă a Taiwanului la organizațiile internaționale relevante;

31. reiterează faptul că Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) este un aliat esențial pentru consolidarea multilateralismului bazat pe norme; sprijină eforturile ASEAN de a finaliza negocierile cu China privind un cod de conduită eficace și substanțial în Marea Chinei de Sud; încurajează implicarea și cooperarea sporite ale UE cu ASEAN și depunerea de eforturi în vederea unui parteneriat strategic cuprinzător;

32. ia act de faptul că provocările geopolitice au consolidat interesul comun al UE și al Indiei de a asigura securitatea, prosperitatea și dezvoltarea sustenabilă; solicită organizarea unui summit India-UE pentru a menține relațiile bilaterale la un nivel ridicat printre prioritățile ordinii de zi;

33. îndeamnă VP/ÎR și statele membre să se concentreze asupra relațiilor bilaterale cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune din Africa, printre care Ghana, Kenya și Senegal, ținând seama de nevoile și interesele reciproce pentru a promova parteneriate reale și echilibrate; consideră că principiul „mai mult pentru mai mult” ar trebui integrat

pe deplin în relațiile cu țările din afara UE; în baza acestuia, UE dezvoltă parteneriate mai puternice cu acele țări care respectă principiile PESC și ale politicii de securitate și apărare comune (PSAC), precum și valorile fundamentale ale UE; invită UE să răspundă așteptărilor țărilor partenere și să încheie rapid acorduri politice cu acestea pentru a demonstra că UE este un partener cheie strategic și că sistemul internațional bazat pe norme poate face față provocărilor contemporane;

34. subliniază necesitatea de a intensifica în continuare colaborarea UE cu țările din America Latină care împărtășesc aceeași viziune, în special având în vedere influența tot mai mare a Chinei și a Rusiei în America Latină și în zona Caraibilor; invită statele membre și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) să urmărească o diplomație proactivă în regiune, cu un accent puternic pe apărarea ordinii mondiale multilaterale, a dreptului internațional și a respectării democrației și a drepturilor omului;

35. invită VP/ÎR să facă din colaborarea cu democrațiile care împărtășesc aceeași viziune o prioritate a mandatului său și să sistematizeze cooperarea și consultarea cu partenerii democratici care împărtășesc aceeași viziune, pentru a îmbunătăți pregătirea comună și accesul la resursele de răspuns la situații de criză;

36. consideră, în același timp, că este important să se construiască noi alianțe, printre altele cu țările din vecinătatea noastră, precum și cu „sudul global”, ținând seama de nevoile și interesele reciproce, pentru a promova parteneriate reale și echilibrate;

Promovarea acțiunii UE în străinătate

37. subliniază rolul VP/ÎR ca punte de legătură între PESC și relațiile externe ale UE pentru a asigura cel mai înalt nivel de coordonare și coerență în acțiunea externă a UE; regretă însă că, în unele cazuri, reprezentarea externă a UE este lipsită de claritate; subliniază necesitatea de a defini în mod clar competențele VP/ÎR, ale Președintelui Comisiei și ale Președintelui Consiliului European în ceea ce privește acțiunea externă și reprezentarea UE;

38. solicită ca SEAE – atât sediul său central, cât și delegațiile UE – să fie consolidat prin furnizarea de resurse financiare și umane adecvate, astfel încât UE să poată fi mai bine pregătită pentru provocările globale actuale și emergente; invită VP/ÎR să prezinte rapid propuneri pentru viitoarea structură operațională a acțiunii externe a UE;

39. invită Comisia să utilizeze în mod eficace și rapid Global Gateway ca alternativă sustenabilă la inițiativa Chinei „O centură, un drum” și ca instrument de creștere a prezenței și vizibilității UE la nivel mondial;

40. reiterează faptul că Parlamentul joacă un rol esențial în PESC și aduce o contribuție specifică la aceasta prin democrația sa parlamentară și prin instrumentele, canalele și contactele sale distincte;

41. solicită dezvoltarea în continuare a diplomației preventive a UE, inclusiv a medierii și dialogului pentru pace, ca instrument proactiv de politică externă; îndeamnă SEAE să desfășoare exerciții de „lecții învățate”;

42. reafirmă rolul reprezentanților speciali ai UE, care promovează politicile și interesele

UE în anumite regiuni și țări și joacă un rol important în dezvoltarea unei PESC mai puternice și mai eficace, oferind UE o prezență politică activă în țările și regiunile cheie, acționând ca o „voce” și o „față” pentru UE și politicile sale;

43. subliniază misiunile și operațiunile UE în străinătate pentru promovarea păcii, securității și progresului în Europa și în lume; invită VP/ÎR:

- să colaboreze cu Bosnia și Herțegovina, Kosovo, NATO și cu ceilalți parteneri vizați, pentru a permite unor forțe polițienești solide să își asume toate sarcinile esențiale în materie de securitate internă în Bosnia și Herțegovina și Kosovo începând din 2026 și să pregătească propunerile pentru misiunile PESC necesare care urmează să fie lansate în 2025, utilizând Capacitatea de desfășurare rapidă (RDC) a UE ca consolidare militară preventivă; reamintește că cheltuielile pentru aceste măsuri, inclusiv cheltuielile de menținere a RDC, ar trebui să fie suportate din bugetul UE;

- să colaboreze cu Cipru, Turcia, Regatul Unit și ONU pentru a pune în aplicare măsuri concrete pentru o demilitarizare a zonei tampon din Cipru și pentru a îmbunătăți securitatea pe insulă, atât a comunității cipriote grecești, cât și a comunității cipriote turce;

- să reitereze sprijinul pentru activitatea în curs a Misiunii UE de poliție și de sprijinire a statului de drept pentru teritoriile palestiniene ocupate (EUPOL COPPS) și a Misiunii UE de asistență la frontieră (EU BAM) în Rafah de sprijinire a autorităților palestiniene în reformarea sectorului de securitate și justiție și în gestionarea integrată a frontierelor;

44. invită VP/ÎR să dea curs exemplelor de acțiuni reușite de evacuare în Sudan și de protecție consulară sporită și să depună eforturi în direcția unui sistem cuprinzător de protecție a cetățenilor UE în străinătate;

III. Următorul CFM și controlul parlamentar al acestuia

45. consideră că este nevoie de un control parlamentar instituționalizat mai puternic al acțiunii externe a UE, inclusiv de acces regulat și în timp util, dar sigur, la informații confidențiale;

46. subliniază că, în cadrul PESC, care cuprinde PSAC, Parlamentul European își exercită funcția bugetară împreună cu Consiliul; reamintește că exercită, de asemenea, funcția de control politic și de consultare cu privire la aceste politici, astfel cum se menționează la articolul 36 din TUE;

47. reamintește că toate cheltuielile aferente PESC și PSAC ar trebui să fie suportate din bugetul UE, cu excepția cazului în care Consiliul decide altfel, de la caz la caz, sau atunci când cheltuielile se referă la operațiuni cu implicații militare sau de apărare; recunoaște că Consiliului îi revine sarcina de a stabili dacă o acțiune a UE în străinătate este o operațiune cu implicații militare sau de apărare; subliniază că, în toate celelalte cazuri de decizii PESC sau PSAC care implică cheltuieli, Consiliul ar trebui să ia în considerare imputarea cheltuielilor la bugetul UE;

48. subliniază că deciziile PESC sau PSAC care implică cheltuieli constituie întotdeauna opțiuni de bază pentru aceste politici; invită VP/ÎR să consulte Parlamentul European înainte de a face astfel de propuneri de decizii în domeniul PESC sau PSAC;

49. reamintește că exercitarea de către Parlamentul European a funcției sale bugetare este indisolubil legată de funcția sa de control politic și de consultare; reamintește că articolul 36 din TUE stabilește o relație specifică între VP/ÎR și Parlamentul European, care este o condiție prealabilă pentru ca Parlamentul să exercite aceste funcții, și că VP/ÎR ar trebui să sprijine Parlamentul în această privință;

50. invită Comisia să își prezinte propunerile pentru următorul CFM în primul semestru al anului 2025, pentru a acorda suficient timp negocierii programelor; subliniază necesitatea unei nomenclaturi bugetare mai detaliate atât în Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională, cât și în Instrumentul de asistență pentru preaderare, care să permită autorității bugetare să stabilească priorități politice și geografice în cadrul procedurii bugetare anuale;

51. subliniază că fiecare chestiune menționată mai sus necesită un răspuns adecvat din partea executivului; invită VP/ÎR să răspundă rapid și în scris apelurilor, solicitărilor și preocupărilor Parlamentului; consideră că declarațiile orale în comisie sau în plen pot constitui un răspuns suficient numai în cazuri excepționale sau urgente; subliniază că, în actualul context geopolitic dificil, cooperarea strânsă și parteneriatul dintre Parlamentul European și VP/ÎR au o importanță strategică; se așteaptă la schimburi mai sistematice înainte de adoptarea mandatelor și a strategiilor PESC și la un flux îmbunătățit de informații privind negocierile și punerea în aplicare a acordurilor internaționale, precum și memorandumuri de înțelegere; se așteaptă, în plus, ca Parlamentul să fie integrat în mod eficace în toate politicile și acțiunile externe ale UE, ca parte integrantă a „Echipei Europa”, mobilizând astfel diplomația parlamentară în sprijinul eforturilor VP/ÎR;

°

° °

52. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului European, Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei / Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

În fiecare an, Comisia pentru afaceri externe elaborează o rezoluție referitoare la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune, ca răspuns la raportul Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru politica externă către Parlamentul European privind politica externă și de securitate comună. Rezoluția evaluează punerea în aplicare a PESC și este o componentă-cheie a contribuției Parlamentului European la acțiunea externă a UE, în special în ceea ce privește dreptul de control consolidat conferit Parlamentului European prin Tratatul de la Lisabona.

Raportul din 2024 este prima rezoluție privind punerea în aplicare a PESC în această legislatură. Ca atare, acesta ar trebui să servească, de asemenea, drept ghid pentru prioritățile unei noi Comisii și ale unui nou Înalt Reprezentant. Raportul analizează mai întâi raportul anual privind PESC al VP/ÎR și, ulterior, îl completează cu pozițiile Parlamentului privind obiectivele PESC în 2025. Aici, raportorul a ales să se concentreze asupra tendințelor strategice care definesc orientarea generală a politicii externe și de securitate comune a UE și care au exacerbat necesitatea ca UE să își definească interesele și să desfășoare capabilitățile de urmărire a acestora. Printre ele se numără:

1. consecințele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei;
2. conflictul și sprijinirea păcii în Orientul Mijlociu;
3. cooperarea cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune și
4. vizibilitatea acțiunii UE în străinătate.

Raportul dezvoltă mai detaliat fiecare dintre aceste puncte, oferind orientări pentru viitoarele cadre de conducere ale UE atunci când definesc PESC. Poziția orientată spre viitor a Parlamentului privind PESC este, în cele din urmă, evidențiată de cerințele-cheie referitoare la următorul cadru financiar multianual și la controlul parlamentar asupra acestuia.